

EL 9 NOU

El granollerí Dani Mateo, còmic i actor al programa *El Intermedio* de la Sexta, ha obert la caixa de Pandora d'on són els límits de la llibertat d'expressió i quin és l'abast d'aquest dret fonamental enfront d'un dels símbols de l'Estat, la *rojigualda*. A Mateo només li ha calgut una bandera espanyola i fer la broma de netejar-s'hi els mocs d'un esternut –en un gag d'un programa d'humor, cal no perdre-ho de vista– perquè hagin caigut sobre ell les set plagues dels ofesos defensors del concepte preconstitucional de

La bandera i la llibertat d'expressió

pàtria espanyola.

El sindicat de la policia espanyola ASP denunciarà el granollerí per “la seva ofensa a Espanya, als seus símbols i als espanyols. Delictes tipificats als articles 543 i 510 del Codi Penal”, segons ha anunciat en un comunicat. El perfil oficial de la Guàrdia Civil va afirmar en un tuit que no respectar la *rojigualda* “no és

humor, és ofendre gratuïtament els que la senten amb orgull” i afegia: “Mira que n'és, de maca” [la bandera]. Les xarxes socials continuen bullint amb crides a boicotejar qualsevol cosa i qualsevol persona que tingui res a veure amb Mateo. Però el summum de la ignomínia se l'endú –de moment– el conseller d'Educació de Ceuta, Javier

Celaya Brey, que s'ha plantejat premiar amb 1.000 euros de recompensa a “qui li trenqui la cara a Dani Mateo”. És trist que una part de l'opinió pública se senti ofesa per un gag amb una bandera, però és del tot inquietant i molt trist que cossos armats i un polític en actuï amb responsabilitats en educació dictin doctrina tan alegrement.

Com va argumentar el jutge William J. Brennan a la sentència històrica que la crema de la bandera dels EUA no era pas delictiva, “el càstig dels que profanen la bandera no en constitueix una santificació, ja que en castigar-los diluiríem la llibertat del que aquest emblema representa.” Brennan –i l'Estat nord-americà– va anar fins i tot una mica més enllà: “És irònic i alhora fonamental que la bandera també ha de protegir aquells que no l'acaten.” És clar, però, que els EUA són democràcia des del 1776. Aquí, 40 anys i escaig, sembla que encara no han fet prou profit.

Que no ens engavanyin

Jordi Sedó

Escriptor i sociolingüista
www.escriptors.cat/autors/jordisedo

La desmesurada reacció de l'Estat davant els reptes que ha plantejat Catalunya ens ha deixat un paisatge desolador a la política catalana. Presó, exili, por, autocensura, manca d'entesa entre les forces independentistes i, en definitiva, un llastimós desapropiament de l'única cosa que manté viva la flama de la lluita pel dret d'autodeterminació al nostre país avui: la força d'una part clarament majoritària de la societat, que vol ser preguntada per poder decidir si el futur col·lectiu immediat passa per una determinada relació de dependència d'Espanya o per l'emancipació del país. Una força que no deixa de fer-se present en manifestacions i concentracions i, quan ha calgut, també a les urnes, i que ha ratificat un cop i un altre que el desig d'autodeterminació no s'esvanirà com per art de màgia ni per molta por que ens vulguin fer.

I això no és poca cosa. Mantenir vius aquesta voluntat i aquest esperit és una premissa prèvia indispensable. Però no és suficient. Necessitem que aquesta força es canalitzi de manera organitzada a través d'accions socials i polítiques per tal que convergeixi completa en uns objectius comuns.

A parer meu, les accions han d'incidir en dos focus de conflicte que, però, no es poden barrejar. Per una banda, les causes judicials pendents, que mantenen injustament presos i exiliats. I, per un altre cantó, les accions polítiques pertinents que han de culminar en la celebració d'un referèndum vinculant en què els catalans puguem pronunciar-nos lliurement i sense condicionants sobre el nostre futur col·lectiu.

El que passa és que, ara com ara, tot és lluita pels presos i els exiliats i això ocupa tot l'espai. Els nostres representants polítics semblen haver oblidat el principal objectiu, que és posar a les mans de cada català una papereta amb un sí i una altra amb un no perquè cadascun decideixi la seva opció davant de l'urna. I la força se'ns escapa per un altre costat. Tota la força. Dedicuen tanta energia a la situació generada per la intervenció de la judicatura en el conflicte, que no els en queden per a res més. I això no pot ser.

Ens cal fer-nos conscients que l'objectiu principal del govern i dels diputats és el referèndum. Resoldre la situació dels presos i els exiliats pot constituir –no dic pas que no– un segon objectiu. Però, aquí, cal cedir protagonisme als partits polí-

La judicialització de la política forma part d'una estratègia que evita que els sobiranistes es concentrin en el pinyol del problema

tics a través dels seus dirigents i a les entitats socials: ANC, Òmnium i les que s'hi vulguin afegir, i també a l'acció europea per part dels exiliats. Però, si el Parlament i el govern s'hi entreguen en cos i ànima, corren el risc de patir una fuga d'energia excessiva a través de la terrible ferida que els jutges han deixat oberta.

Els presos, els exiliats, l'acció de l'Advocacia de l'Estat, l'actitud de la Fiscalia, les peticions de pena, les sentències, els possibles indults posteriors..., tot això és un paquet que no hauria de formar part de la negociació. Perquè és que, si en forma part, hauríem de cedir, a canvi, en altres aspectes que poden ser cabdals en la consecució de l'objectiu central. I no ens ho podem permetre. La llibertat dels presos i exiliats és a part. Ha de ser condició *sine qua non*, però aquesta lluita no se'ns pot menjar el terreny.

Perquè, és que, a més, la línia que separa els poders no pot deixar de ser respectada. Si l'altra part se l'ha saltada, ja s'ho faran, amb la seva peculiar democràcia –tan peculiar que a nosaltres no ens serveix–, però des d'aquí, no podem caure en el que tant hem criticat. No, perquè és estèril i, a sobre, els ho posaríem massa fàcil. Seria servir-los en safata la desqualificació global de la nostra manera d'enfocar el problema. Barrejar les coses pot ser, doncs, en aquest sentit, fins i tot, contraproductiu.

La situació dels presos i exiliats és excessivament dolorosa per ignorar-la, però no podem perdre el nord. Ens cal fer-los costat, però l'objectiu del govern i dels nostres representants electes és fer política i aquesta s'ha de moure estrictament en l'àmbit de l'acció política sense que puguin ser acusats de voler interferir en l'acció judicial, encara que aquesta sigui més que dubtosa. I, sobretot, no poden perdre de vista els objectius prioritaris: governar i legislar respectivament en la direcció que els catalans puguem votar el futur del nostre país. I aquí és on s'han de centrar. Ras i curt. Sense més matisos.

Paral·lelament, a través dels partits i les entitats, poden fer tot de denúncies i declaracions de solidaritat, cridar i encoratjar els ciutadans a manifestar-se i tot el que convingui; la societat, pel seu costat, ha d'empènyer i posar de relleu el seu malestar per la situació injusta a través d'accions contundents sempre pacífiques, que poden anar des de protestes cíviques, concentracions o cassolades fins a l'aturada del país o una vaga general. I, sobretot, els advocats han de fer la seva feina tan bé com puguin, treballant, de portes endins, a l'Estat, i també cap a l'exterior en l'àmbit internacional. Però el Parlament, les negociacions, el govern quan exerceix la seva funció de governar han de quedar-ne al marge. El seu objectiu, la feina per a la qual els paguem el sou és, sobretot, fer possible la celebració d'un referèndum lliure i vinculant.

La judicialització de la política que va introduir el govern del PP, situació de la qual s'aprofita insidiosament l'actual govern de PSOE i PSC, que ara volen aparèixer com si no haguessin trencat mai un plat, quan no podem oblidar que van donar suport a l'aplicació del 155, forma part d'una estratègia que consisteix no tan sols a fer por i a escapar les cúpules independentistes, com ens va aclarir amablement l'ínclita exvicepresidenta Sáenz de Santamaría (“descabezar”, va dir), sinó, sobretot, a introduir-hi una maniobra de distracció per evitar que les forces sobiranistes puguin concentrar-se en allò que constitueix realment el pinyol del problema. I no podem permetre que ens engavanyin amb aquest joc.